

Schoolondersteuningsprofiel

2018 - 2022

J.J. BOUMANSCHOOL CHR. SCHOOL VOOR PRAKTIJKONDERWIJS DOKKUM

Chr. school voor
Praktijkonderwijs
Birdaarderstraatweg 82
9101 PK Dokkum

**Samenwerkingsverband
Fryslân-Noard**

Voorwoord

Status en functie

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel van de J.J.Boumanschool te Dokkum.

Het schoolondersteuningsprofiel is met de komst van de wet op 'passend onderwijs' een wettelijke verplichting voor elke school. In dit profiel staat op hoofdlijnen beschreven welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen met een ondersteuningsbehoefte. Het gaat om verschillende vormen van ondersteuning. Bijvoorbeeld extra begeleiding op school, aangepast lesmateriaal, hulpmiddelen of onderwijs op een speciale school of voorziening.

Het schoolondersteuningsprofiel is als het ware een foto van de stand van zaken en bevat tevens de ambitie van de school. Het profiel biedt de ouders de mogelijkheid om per school te beoordelen of het ondersteuningsniveau van een school past bij wat hun kind nodig heeft.

Het schoolondersteuningsprofiel is tot stand gekomen op basis van een format van het Samenwerkingsverband Fryslan-Noard en is door de school verder ingevuld.

Samenhang met andere documenten

Dit ondersteuningsprofiel is een beknopt document: voor meer informatie kan worden gekeken in het schoolplan of het zorgplan van de school of op 'scholen op de kaart'. www.scholenopdekaart.nl

Op deze website vindt u veelzijdig informatie over basisscholen en middelbare scholen en kunnen scholen worden vergeleken en treft u informatie aan over onderwijs en resultaten.

Voor alle documenten verwijs ik u graag naar de website van de school.

www.jjboumanschool.nl

Februari 2018

Sieta Wagenaar

Zorgcoördinator

INHOUDSOPGAVE

1. De doelgroep van onze school / locatie	4
2. Organisatie onderwijsondersteuning	4
3. Interne ondersteuning	9
4. Ondersteuningsbehoefte en niveaus van ondersteuning	10
5. Lijst met afkortingen	20

1. De doelgroep van onze school/locatie

Gegevens school	Chr. School voor Praktijkonderwijs, de J.J. Boumanschool te Dokkum
Onderwijsaanbod	Praktijkonderwijs

2. Organisatie onderwijsondersteuning

Visie en zorgplan	<p>*De school beschikt over een zorgplan, dat jaarlijks wordt geactualiseerd. In dit plan staat onze visie op leerlingenzorg en hoe de zorgstructuur op basis hiervan wordt georganiseerd. Het zorgplan is te vinden op de website van de school. (www.jjboumanschool.nl) De school hanteert een heldere visie op de leerlingenzorg en heeft de zorgstructuur op basis hiervan georganiseerd.</p> <hr/> <p>*De school heeft het schoolondersteuningsprofiel op de schoolwebsite gepubliceerd. In de schoolgids en het zorgplan wordt naar de website verwezen.</p> <hr/> <p>De school werkt (samen met ketenpartners) aan een effectieve ondersteuningsstructuur)</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school heeft beleid rond de interne ondersteuningsstructuur vastgelegd en werkt volgens de visie en uitgangspunten van het SWV Fryslan-Noard • De school heeft de interne werkprocessen hierop ingericht. <hr/> <p>De school heeft de verantwoordelijkheid van leerling, ouders, docenten en ondersteuners voor de ontwikkeling van de leerling vastgelegd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school heeft in haar schoolplan en zorgplan duidelijk omschreven:<ol style="list-style-type: none"> a. Wat zij leerlingen biedt aan onderwijs- en ontwikkelingsmogelijkheden b. Wat ouders van de school mogen verwachten. c. Wat de school van ouders verwacht. d. Hoe wederzijds wordt gecommuniceerd (algemeen, bij vragen of zorgen). e. Hoe inspraak en medezeggenschap zijn geregeld f. Hoe bij klachten en geschillen moet worden gehandeld (transparante procedures) • De school heeft in haar zorgplan omschreven:<ol style="list-style-type: none"> a. Hoe de signalerings-, ondersteunings- en begeleidingsstructuur is ingericht. b. welke rollen en verantwoordelijkheden interne ondersteuners hebben. <hr/> <p>De school werkt handelingsgericht en versterkt de handelingsbekwaamheid en competenties van haar personeel.</p>
--------------------------	---

Ouders en school	<p>Er zijn duidelijke richtlijnen vastgelegd m.b.t. de betrokkenheid van de ouders bij het onderwijs aan en de begeleiding van hun kind. Meer hierover is terug te vinden in het schoolplan op de website van de school www.jiboumanschool.nl</p>
	<p>De school heeft zicht op de leerontwikkeling van alle leerlingen en werkt opbrengstgericht.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerontwikkeling is inzichtelijk en wordt systematisch met ouders en leerlingen besproken.
	<p>De school heeft de verantwoordelijkheid van leerling, ouders, docenten en ondersteuners voor de ontwikkeling van de leerling vastgelegd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school heeft duidelijk beschreven wat ouders van de school mogen verwachten, wat de school van de ouders verwacht en hoe wederzijds wordt gecommuniceerd. • De school betreft ouders bij beslissingen die hun kind betreffen en biedt ouders toegang tot informatie en tot begeleiding bij de toewijzing van extra (onderwijs) ondersteuning.
	<p>De school werkt handelingsgericht en legt, indien van toepassing de begeleiding vast in een ontwikkelingsplan. (OPP).</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school betreft ouders bij het opstellen van een ontwikkelingsperspectiefplan • School voert met ouders en leerling met op overeenstemming gericht overleg over het OPP. Het handelingsdeel van het OPP wordt vastgesteld nadat hier overeenstemming is bereikt met de ouders; nadat ouders akkoord gaan.
	<p>De school werkt (samen met ketenpartners) aan een effectieve ondersteuningsstructuur.</p>
	<p>De school neemt leerlingen zorgvuldig aan en draagt leerlingen zorgvuldig over.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ouders worden tijdig betrokken bij de overdracht en overgang van leerlingen.
	<p>De school heeft een goed pedagogisch klimaat en is fysiek en sociaal veilig voor leerlingen en docenten.</p>
	<p>De school stelt jaarlijks de effectiviteit van de ondersteuning en begeleiding vast.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school evalueert met de leerling en ouders de inzet en opbrengst van ondersteuning en begeleiding aan de hand van het ondersteunings-/ zorgplan.

Toelating	<ul style="list-style-type: none"> • De school beschikt over een zorgvuldige toelatingsprocedure. • Er is duidelijk omschreven welke leerlingen wel en niet toelaatbaar zijn op de school. • Er is een procedure toelating voor leerlingen die vanuit het primair onderwijs komen. • Er is een procedure toelating voor leerlingen die vanuit het voortgezet onderwijs komen. • De zogenaamde “warme overdracht” maakt deel uit van de toelatingsprocedure. Dit betekent dat er overleg plaats vindt tussen de toeleverende en de ontvangende school, waarbij relevante informatie over de leerling wordt uitgewisseld. • Leerlingen dienen te beschikken over een TLV Praktijkonderwijs. <hr/> <p>De school heeft de verantwoordelijkheid van leerling, ouders, docenten en ondersteuners voor de ontwikkeling van leerlingen vastgelegd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school heeft duidelijk omschreven wat zij leerlingen biedt aan onderwijs-en ontwikkelingsmogelijkheden. <hr/> <p>De school heeft zicht op de leerontwikkeling van alle leerlingen en werkt opbrengstgericht</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school maakt gebruik van (digitale) overdracht systemen. <hr/> <p>De school neemt leerlingen zorgvuldig aan en draagt leerlingen zorgvuldig over.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school zorgt met ketenpartners voor warme overdracht van leerlingen met een extra onderwijs ondersteuningsbehoefte
Leerlingvolgsysteem	<ul style="list-style-type: none"> • De school draagt zorg voor een overzichtelijk beheer van de leerling gegevens in een leerlingvolgsysteem en bevordert een goed gebruik hiervan. <hr/> <p>De school heeft zicht op de leerontwikkeling van alle leerlingen en werkt opbrengstgericht.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school volgt en analyseert systematisch de ontwikkeling en vorderingen van iedere leerling. • De school hanteert een (digitaal) leerlingvolgsysteem voor het volgen van de prestaties en ontwikkeling van leerlingen.

Verzuim / thuiszitters	<ul style="list-style-type: none"> • De school hanteert het Verzuimprotocol. • De school heeft de verzuimcoördinatie adequaat georganiseerd. • De leerplichtambtenaar neemt structureel deel aan het zorgoverleg van de school. • De school hanteert het thuiszittersprotocol.
Planmatig handelen (toegevoegd onderwerp)	<ul style="list-style-type: none"> • De school stelt voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte een ondersteuningsperspectief op en legt dit vast in een OPP. • De school werkt handelingsgericht en versterkt de handelingsbekwaamheid en competenties van haar personeel. <hr/> <p>De school heeft de verantwoordelijkheid van leerling, ouders , docenten en ondersteuners voor de ontwikkeling van de leerling vastgelegd.</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • De school heeft duidelijk omschreven hoe de interne signalerings-, en ondersteunings-en begeleidingsstructuur is ingericht. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • De school heeft doelen geformuleerd voor het ondersteuningsaanbod en beschreven hoe zij die wil realiseren. • De school kan aantonen welke ondersteuning en begeleiding zij aan leerlingen met een (extra) ondersteuningsbehoefte heeft geboden. • De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten. • De school stelt jaarlijks de effectiviteit van de ondersteuning en begeleiding vast.
Overlegstructuren - intern	<ul style="list-style-type: none"> • In de jaarplanning zijn de leerlingbesprekingen opgenomen. • In de jaarplanning zijn zorg overleg momenten opgenomen (ZAT vergaderingen) • De school heeft een Zorgadviesteam dat werkt vanuit een duidelijke taakomschrijving. <hr/> <p>Binnen de school zijn de volgende functionarissen die zich bezig houden met de organisatie en uitvoering van de leerlingenzorg; mentor; zorgcoördinator, orthopedagoog , schoolmaatschappelijk werker en gedragsdeskundige vanuit het samenwerkingsverband.</p> <hr/> <p>De school heeft de verantwoordelijkheid van leerling, ouders, docenten en ondersteuners voor de ontwikkeling van de leerling vastgelegd.</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • De school heeft duidelijk omschreven hoe de interne signalerings-, ondersteunings- en begeleidingsstructuur is ingericht. • De school heeft duidelijk omschreven welke rollen en verantwoordelijkheden interne ondersteuners hebben.

<p>Overlegstructuren – met externen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De school heeft een overleg waarin structureel wordt samengewerkt met externe instanties. • De school heeft helder omschreven hoe de begeleiding naar externe zorg plaatsvindt. <hr/> <p>De school neemt leerlingen zorgvuldig aan en draagt leerlingen zorgvuldig over.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school houdt zicht aan afspraken die gemaakt zijn tussen de scholen van PO- VO en MBO in de regio/provincie (Friese plaatsingswijzer, provinciaal verzuimprotocol, Fries plan van aanpak dyslexie, convenant MBO-Pro, convenant met Bureau Jeugdhulp Friesland, overdrachtskalender VMBO-MBO, Registratie en monitoring thuiszitters. • De school neemt leerlingen zorgvuldig aan en draagt leerlingen zorgvuldig over. <hr/> <p>De school werkt (samen met ketenpartners) aan een effectieve ondersteuningsstructuur.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school zoekt structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerling niveau haar eigen kerntaak overschrijden.
<p>Inzet en professionalisering medewerkers</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De taken van de onderwijsondersteunende medewerkers ten aanzien van de leerlingenzorg zijn bekend en duidelijk omschreven. • De taken van de onderwijsgevende medewerkers ten aanzien van de leerlingenzorg zijn bekend en duidelijk omschreven. • In het scholingplan is expliciet aandacht voor deskundigheidsbevordering op het gebied van van de leerlingenzorg. <hr/> <p>De school werkt handelingsgericht en versterkt de handelingsbekwaamheid en competenties van haar personeel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Docenten voldoende aan de competenties van SBL. • Docenten kunnen goed omgaan met verschillen in de klas. • De school versterkt de competenties van docenten in handelings- en opbrengstgericht werken. <hr/> <p>De school heeft de verantwoordelijkheid van leerlingen, ouders, docenten en ondersteuners voor de ontwikkeling van de leerling vastgelegd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school heeft duidelijk omschreven welke rollen en verantwoordelijkheden interne ondersteuners hebben.

Veilig schoolklimaat (toegevoegd onderwerp)	<p>De school heeft een goed pedagogisch klimaat en is fysiek en sociaal veilig voor leerlingen, docenten en andere medewerkers.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school bevordert een veilig sociaalpedagogisch klimaat voor leerlingen en docenten. • De school ondersteunt leerlingen actief bij het versterken van hun sociale vaardigheden. • De school maakt hiervoor gebruik van effectieve (ortho-) pedagogische programma's en methodieken.
Fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werk- en instructieruimtes (toegevoegd onderwerp)	<ul style="list-style-type: none"> • De school heeft beschreven welke voorzieningen het gebouw heeft voor leerlingen met een fysieke beperking. • Er zijn onderwijsprogramma's die waar nodig zijn afgestemd op leerlingen met fysieke beperkingen en langdurig zieke leerlingen, bijv. aangepaste roosters en het thuis aanleveren van werk.
Protocol medisch handelen (toegevoegd onderwerp)	<p>De school heeft vastgelegd welke verpleegkundige en medische handelingen mogelijk en onmogelijk zijn, bijv. medicijnverstrekking, diabetesinjecties.</p>

Ontwikkelpunten / ambities	<p>Protocol medisch handelen formeel vastleggen en zichtbaar maken op de algemene website van de JJ Boumanschool. www.jjboumanschool.nl</p>
-----------------------------------	---

3. Interne ondersteuning

Leerwegondersteuning	
Begeleiding bij het leren	<ul style="list-style-type: none"> • De school heeft helder omschreven hoe leerlingen, die problemen ondervinden bij het leren, worden gesignaleerd. • De begeleiding van leerlingen vindt plaats in de lessituatie en d.m.v. coaching tijdens de mentor begeleidingsmomenten • Docenten kunnen omgaan met tempoverschillen tussen leerlingen in een klas. • Docenten kunnen omgaan met niveauverschillen in een klas.

	<ul style="list-style-type: none"> • De school heeft een logopedist in dienst die hulp biedt bij mondelinge taalproblematiek en dyslexie. • Leerlingen met dyslexie worden adequaat begeleid op basis van een protocol. • De school beschikt over specifieke software die kan worden ingezet bij de begeleiding van leerlingen. • Er wordt remediale taalhelp aangeboden. • Er wordt remediale rekenhelp aangeboden. • De begeleiding wordt uitgevoerd op basis van een individueel ontwikkelingsplan.
Begeleiding bij gedrag/motivatie	<p>De school heeft een goed pedagogisch klimaat en is fysiek en sociaal veilig voor leerlingen en docenten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school heeft helder omschreven hoe leerlingen , die problemen ondervinden bij hun sociaal-emotionele ontwikkeling, worden signaleerd. • De begeleiding wordt systematisch en planmatig uitgevoerd. • De school geeft begeleiding aan leerlingen met een specifieke ondersteuningsvraag, zoals op het gebied van motivatie, faalangst, sociale vaardigheden en weerbaarheid. <p>De school geeft specifieke begeleiding aan leerlingen met motivatieproblemen.</p> <p>De school beschikt over docenten / leerlingbegeleiders die individuele begeleidingstrajecten uitvoeren.</p> <p>De school beschikt over externe gespecialiseerde begeleiders, die de begeleiding van leerlingen met specifieke problematiek uitvoeren.</p> <p>De school heeft een orthopedagoog in dienst.</p> <p>De school heeft een maatschappelijk werker in dienst.</p> <p>De school biedt faalangstreductie trainingen aan.</p> <p>De school biedt sociale vaardigheidstrainingen aan.</p> <p>De school biedt weerbaarheidstrainingen aan.</p> <p>De school hanteert het verzuimprotocol.</p> <p>De begeleiding wordt uitgevoerd op basis van een individueel ontwikkelingsplan.</p>
Speciale schoolinterne opvangvoorzieningen	<p>De school heeft geen interne time-out voorziening. Problemen met leerlingen worden door mentor, fasecoördinator en zorgcoördinator direct opgelost eventueel door tijdelijke time-out. De school is ingesteld op specifieke hulpvragen op sociaal-emotioneel gebied van haar leerlingen.</p>

Ontwikkelpunten / ambities	Het structureel kunnen aanbieden van een seksuele weerbaarheidstraining op maat voor jongens en meiden (Make a move & Girls Talk)
-----------------------------------	---

4. Ondersteuningsbehoefte en niveaus van ondersteuning

Op de scholen binnen het samenwerkingsverband Fryslân-Noard kennen we twee niveaus van ondersteuning van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte: basisondersteuning en extra ondersteuning.

De **basisondersteuning** is het geheel aan preventieve en licht curatieve activiteiten dat elke school biedt. Het samenwerkingsverband heeft in haar Ondersteuningsplan 2018-2022 beschreven waar de basisondersteuning uit bestaat.

De **extra ondersteuning binnen de school** betreft interventies die extra inzet vragen en worden uitgevoerd binnen de ondersteuningsstructuur van de school, onder regie en verantwoordelijkheid van de school. Waar nodig wordt expertise van andere scholen, van het samenwerkingsverband en van ketenpartners ingezet. Trajecten binnen het OPDC en Onderwijszorgarrangementen worden gezien als onderdeel van de extra ondersteuning binnen de school.

Wanneer de VO-school geen passend ondersteuningsaanbod heeft voor een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte, zoekt de school in overleg met ouders elders een passend aanbod, bijvoorbeeld op een andere school binnen het samenwerkingsverband of op een school voor speciaal voortgezet onderwijs (VSO).

De scholen binnen het samenwerkingsverband Fryslân-Noard hanteren de volgende uitgangspunten m.b.t. de toelating van een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte:

- de school is in principe bereid om leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte toe te laten
- bij de toelating van een leerling met een specifieke hulpvraag zal steeds een individuele afweging gemaakt worden
- centraal in de afweging zal steeds de vraag staan of de school, naar verwachting, in staat zal zijn om de voorwaarden te scheppen om de leerling op een verantwoorde wijze onderwijs en de gewenste onderwijsondersteuning te bieden

De school heeft, per categorie van extra ondersteuningsbehoefte, geïnventariseerd of en op welk niveau zij passende onderwijsondersteuning kan bieden en wat hierbij de indicatoren en grenzen zijn.

In de volgende tabel staan per niveau van ondersteuning de indicatoren, de grenzen en een korte beschrijving van het aanbod, die in zijn algemeenheid gelden.

Basisondersteuning
<p>Indicator</p> <ul style="list-style-type: none"> - De leerling functioneert voldoende passend, met of zonder hulpmiddelen.
Extra ondersteuning binnen de school
<p>Indicator</p> <ul style="list-style-type: none"> - - De leerling functioneert zelfstandig binnen groepsverband - - De leerling is voldoende weerbaar - - De leerling is voldoende leerbaar d.w.z. het niveau van capaciteiten en leervorderingen maakt plaatsing binnen het Praktijkonderwijs mogelijk - - leerlingen dienen te beschikken over een TLV Praktijkonderwijs. - Er is deskundige begeleiding beschikbaar, bijvoorbeeld vanuit het SWV/REC1/REC2/OZL/Kinnik/Gebiedsteam - De leerling kan zich in voldoende mate houden aan regels en afspraken - De leerling is voldoende mate toegankelijk voor gedragsbeïnvloeding. - De leerling kan voldoende functioneren binnen de praktische vakken, dusdanig dat de veiligheid van de leerling noch van de omgeving hierbij in het geding is. - De leerling is in staat om op passende wijze om te gaan met het personeel van de school. - <p>Beschrijving aanbod:</p> <p>Onze pedagogische aanpak kenmerkt zich door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het hebben van een duidelijke structuur en het hebben van heldere regels • Het bieden van een veilige leeromgeving en het zorgen voor een prettig schoolklimaat. • Het hebben van een gesloten lesrooster waarbij geen sprake is van lesuitval, dit zorgt voor continuïteit van de lessen • Het kiezen voor een positieve benadering, waarbij sprake is van wederzijds respect

- Het hebben van individuele aandacht voor elke leerling
- De overtuiging te hebben dat iedere leerling talenten heeft en kan slagen in bepaalde ambities, onze medewerkers brengen dit over op de leerlingen.
- Dat het motiveren van leerlingen ene opdracht is voor onze docenten
- Het leren met en van elkaar: medewerkers, ouders, leerlingen, stagebedrijven en anderen.

Onze didactische aanpak kenmerkt zich doordat

- De lessen en lesstof aansluiten bij het niveau van de leerling
- We de lesstof differentiëren op A-, B- en C- niveau
- We schoolbreed een uniforme lesopbouw hebben
- We de vijf rollen van een docent kennen en inzetten
- We maatwerk leveren bij (interne) stage
- We de leerling betrekken bij zijn of haar eigen leerproces
- We een schema hebben van methodeonafhankelijke toetsingen voor Rekenen en Nederlandse taal, om het lesstofaanbod steeds op maat te bieden.

Ons onderwijs is georganiseerd rond drie fasen. In elke fase wordt gewerkt aan de vier domeinen van het Praktijkonderwijs; Wonen, Werken, Burgerschap en Vrije Tijd.

- **Eerste fase**
De eerste twee leerjaren vormen de eerste fase, de aangepaste basisvorming. Het lesprogramma bestaat voor meer dan de helft uit praktijkvakken. De overige lessen zijn theorielessen, vaak aangeduid als Algemeen Vormend Onderwijs (AVO)
- **Tweede fase**
Het derde en vierde leerjaar vormen de tweede fase, de fase van de arbeidsvoorbereiding, waarbij de verhouding tussen theorie-en praktijkvakken vergelijkbaar is aan de eerste fase. De praktijkvakken geven in de tweede fase een uitsplitsing te zien over de verschillende onderdelen. Het aanleren van de juiste arbeidsmoraal, specifieke beroepsvaardigheden en een efficiënte werkhouding staan centraal bij zowel de AVO vakken als de praktijkvakken.
- **Derde fase**
Rond het bereiken van 16 jaar begint voor de leerling in het vijfde leerjaar de derde fase, de fase van de arbeidstoeleiding. De theorie die nu nog wordt aangeboden is grotendeels gericht op het zelfstandig kunnen functioneren in de maatschappij ofwel op een eventuele doorstroming naar het mbo. Zelfverzorging, goed burgerschap, vrijetijdsbesteding, redzaamheid en werkaspecten vormen de hoofdmoot. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het specifieke werk dat de leerling waarschijnlijk zal gaan doen. Ook bij de praktijkvakken wordt daarop de nadruk gelegd, door het oefenen van gewenste praktische- en werknemersvaardigheden

Grenzen

- Er is sprake van een mate van kwetsbaarheid die het functioneren in groepsverband niet mogelijk maakt
- Er is sprake van continue begeleidingsbehoefte
- Er is sprake van (dreigend) gevaar voor de sociale-en fysieke veiligheid van leerlingen, medewerkers en de leerling zelf als gevolg van de problematiek van de leerling.
- Er is sprake van een beperking in de leerbaarheid / niveau dat leervorderingen binnen ons onderwijsaanbod onmogelijk maakt.
- Het omgaan met wisseling van docent, vak en ruimte is problematisch.
- ER is sprake van een mate van problematiek die het functioneren in groepsverband eigenlijk niet mogelijk maakt
- Er is sprake van een zodanige combinatie van diverse ondersteuningsbehoeftes waardoor strijdigheid ontstaat met de hierboven genoemde indicatoren
- Er is sprake van belemmeringen die het praktisch werken zeer ernstig beperken of onmogelijk maken en die niet met hulpmiddelen te verhelpen zijn.

In de volgende tabel staat per cluster van extra ondersteuningsbehoefte en per niveau van ondersteuning of de school een passend onderwijsaanbod heeft, welke specifieke indicatoren aanvullend op bovenstaande indicatoren van toepassing zijn en een korte beschrijving van het aanbod.

Leerlingen met een visuele beperking	
Basisondersteuning	<p>Ja</p> <p>Specifieke indicatoren ja</p> <p>Beschrijving aanbod</p> <p>De leerling;</p> <ul style="list-style-type: none"> *functioneert voldoende passend, met of zonder hulpmiddelen *functioneert zelfstandig binnen groepsverband *Is voldoende weerbaar *Is voldoende leerbaar, d.w.z. het niveau van capaciteiten en leervorderingen maakt plaatsing binnen het Praktijkonderwijs mogelijk * leerlingen dienen te beschikken over een TLV Pro
Extra ondersteuning school	<p>Ja</p> <p>Specifieke indicatoren nee</p> <p>In samenwerking met leerling en ouders / verzorgers zullen de zorg coördinator, mentor en het docententeam afstemmen wat de betreffende leerling nodig heeft en dit binnen praktische en organisatorische grenzen bieden. Hierbij is het mogelijk dat we externe hulp vanuit REC 1 en het samenwerkingsverband nodig hebben om de leerling en de school te ondersteunen en begeleiden bij het maken van passende keuzes in de begeleiding en het inzetten van hulpmiddelen. Dit alles met als doel dat de leerling zo optimaal mogelijk van het onderwijsaanbod kan profiteren en zich ontwikkelt naar een realistische uitstroom.</p>
Onze grenzen	<p>Specifieke grenzen</p> <ul style="list-style-type: none"> *Er is sprake van een mate van kwetsbaarheid die het functioneren in groepsverband eigenlijk niet mogelijk maakt *Er is sprake van een continue begeleidingsbehoefte *Het omgaan met wisseling van docent, vak en ruimte is problematisch *De beperking is van dien aard dat veilig praktisch werken niet mogelijk is *Er is sprake van combinatie met een andere lichamelijke handicap dan wel met een psychiatrische handicap, waardoor strijdigheid ontstaat met de hierboven genoemde indicaties
Leerlingen met een auditieve beperking / ernstige spraaktaal-problematiek	
Basisondersteuning	<p>Ja</p> <p>Specifieke indicatoren ja</p> <p>Beschrijving aanbod</p> <p>De leerling;</p> <ul style="list-style-type: none"> *functioneert voldoende passend, met of zonder hulpmiddelen *functioneert zelfstandig binnen groepsverband *Is voldoende weerbaar *Is voldoende leerbaar, d.w.z. het niveau van capaciteiten en leervorderingen maakt plaatsing binnen het Praktijkonderwijs mogelijk * leerlingen dienen te beschikken over een TLV Pro
Extra ondersteuning	<p>Ja</p>

school	<p>Specifieke indicatoren :nee</p> <p>Beschrijving aanbod</p> <p>In samenwerking met leerling en ouders / verzorgers zullen de zorg coördinator, mentor en het docententeam afstemmen wat de betreffende leerling nodig heeft en dit binnen praktische en organisatorische grenzen bieden. Hierbij is het mogelijk dat we externe hulp vanuit REC 2 en het samenwerkingsverband nodig hebben om de leerling en de school te ondersteunen en begeleiden bij het maken van passende keuzes in de begeleiding en het inzetten van hulpmiddelen. Dit alles met als doel dat de leerling zo optimaal mogelijk van het onderwijsaanbod kan profiteren en zich ontwikkelt naar een realistische uitstroom.</p>
Onze grenzen	<p>Specifieke grenzen:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Er is sprake van een mate van kwetsbaarheid die het functioneren in groepsverband eigenlijk niet mogelijk maakt *Er is sprake van een continue begeleidingsbehoefte *Het omgaan met wisseling van docent, vak en ruimte is problematisch *De beperking is van dien aard dat veilig praktisch werken niet mogelijk is. *Er is sprake van combinatie met een andere lichamelijke handicap dan wel met een psychiatrische handicap, waardoor strijdigheid ontstaat met de hierboven genoemde indicaties
Zeer moeilijk lerende leerlingen	
Basisondersteuning	<p>Ja</p> <p>Specifieke indicatoren ja</p> <p>Beschrijving aanbod</p> <p>De leerling;</p> <ul style="list-style-type: none"> *functioneert voldoende passend, met of zonder hulpmiddelen *functioneert zelfstandig binnen groepsverband *Is voldoende weerbaar *Is voldoende leerbaar, d.w.z. het niveau van capaciteiten en leervorderingen maakt plaatsing binnen het Praktijkonderwijs mogelijk * leerlingen dienen te beschikken over een TLV Pro
Extra ondersteuning school	<p>Ja</p> <p>Specifieke indicatoren ja</p> <p>Beschrijving aanbod</p> <p>In samenwerking met leerling en ouders / verzorgers zullen de zorg coördinator, mentor en het docententeam afstemmen wat de betreffende leerling nodig heeft en dit binnen praktische en organisatorische grenzen bieden. Hierbij is het mogelijk dat we externe hulp vanuit REC 3 en het samenwerkingsverband nodig hebben om de leerling en de school te ondersteunen en begeleiden bij het maken van passende keuzes in de begeleiding en het inzetten van hulpmiddelen. Dit alles met als doel dat de leerling zo optimaal mogelijk van het onderwijsaanbod kan profiteren en zich ontwikkelt naar een realistische uitstroom</p>
Onze grenzen	<p>Specifieke grenzen</p> <ul style="list-style-type: none"> *Er is sprake van een mate van kwetsbaarheid die het functioneren in

	<p>groepsverband eigenlijk niet mogelijk maakt</p> <p>*Er is sprake van een continue begeleidingsbehoefte</p> <p>*Het omgaan met wisseling van docent, vak en ruimte is problematisch</p> <p>*De beperking is van dien aard dat veilig praktisch werken niet mogelijk is.</p> <p>*Er is sprake van combinatie met een andere lichamelijke handicap dan wel met een psychiatrische handicap, waardoor strijdigheid ontstaat met de hierboven genoemde indicaties</p>
Langdurig zieke leerlingen	
Basisondersteuning	<p>Ja</p> <p>Specifieke indicatoren ja</p> <p>De leerling is minimaal 50% van de lestijd in staat om op school aan het onderwijs deel te nemen.</p> <p>Beschrijving aanbod</p> <p>De leerling;</p> <p>*functioneert voldoende passend, met of zonder hulpmiddelen</p> <p>*functioneert zelfstandig binnen groepsverband</p> <p>*Is voldoende weerbaar</p> <p>*Is voldoende leerbaar, d.w.z. het niveau van capaciteiten en leervorderingen maakt plaatsing binnen het Praktijkonderwijs mogelijk</p> <p>* leerlingen dienen te beschikken over een TLV Pro</p>
Extra ondersteuning school	<p>Ja</p> <p>Specifieke indicatoren nee</p> <p>Beschrijving aanbod</p> <p>In samenwerking met leerling en ouders / verzorgers zullen de zorg coördinator, mentor en het docententeam afstemmen wat de betreffende leerling nodig heeft en dit binnen praktische en organisatorische grenzen bieden. Hierbij is het mogelijk dat we externe hulp vanuit het samenwerkingsverband, OZL, SO Fryslan of een andere relevante, betrokken partij nodig hebben om de leerling en de school te ondersteunen en begeleiden bij het maken van passende keuzes in de begeleiding en het inzetten van hulpmiddelen. Dit alles met als doel dat de leerling zo optimaal mogelijk van het onderwijsaanbod kan profiteren en zich ontwikkelt naar een realistische uitstroom</p>
Onze grenzen	<p>Specifieke grenzen</p> <p>De leerling is structureel niet in staat om 50% van de onderwijstijd op school te komen .Uitzondering is een periode waarin dit het geval is. Het zal het nodig zijn per situatie te kijken waar de grenzen liggen.</p> <p>*Er is sprake van een mate van kwetsbaarheid die het functioneren in groepsverband eigenlijk niet mogelijk maakt</p> <p>*Er is sprake van een continue begeleidingsbehoefte</p> <p>*Het omgaan met wisseling van docent, vak en ruimte is problematisch</p> <p>*De beperking is van dien aard dat veilig praktisch werken niet mogelijk is.</p> <p>*Er is sprake van combinatie met een andere lichamelijke handicap dan wel</p>

	met een psychiatrische handicap, waardoor strijdigheid ontstaat met de hierboven genoemde indicaties
Lichamelijk gehandicapte kinderen	
Basisondersteuning	Ja Specifieke indicatoren ja Beschrijving aanbod De leerling; *functioneert voldoende zelfstandig en is niet afhankelijk van verpleegkundige zorg/hulp door medewerkers van de school en / of faciliteiten die binnen de school praktisch niet te realiseren zijn. *functioneert voldoende passend, met of zonder hulpmiddelen *functioneert zelfstandig binnen groepsverband *Is voldoende weerbaar *Is voldoende leerbaar, d.w.z. het niveau van capaciteiten en leervorderingen maakt plaatsing binnen het Praktijkonderwijs mogelijk * leerlingen dienen te beschikken over een TLV Pro
Extra ondersteuning school	Ja Specifieke indicatoren /nee Beschrijving aanbod In samenwerking met leerling en ouders / verzorgers zullen de zorg coördinator, mentor en het docententeam afstemmen wat de betreffende leerling nodig heeft en dit binnen praktische en organisatorische grenzen bieden. Hierbij is het mogelijk dat we externe hulp vanuit REC 3 en het samenwerkingsverband nodig hebben om de leerling en de school te ondersteunen en begeleiden bij het maken van passende keuzes in de begeleiding en het inzetten van hulpmiddelen. Dit alles met als doel dat de leerling zo optimaal mogelijk van het onderwijsaanbod kan profiteren en zich ontwikkelt naar een realistische uitstroom
Onze grenzen	Specifieke grenzen *Er is sprake van een mate van kwetsbaarheid die het functioneren in groepsverband eigenlijk niet mogelijk maakt *Er is sprake van een continue begeleidingsbehoefte *Het omgaan met wisseling van docent, vak en ruimte is problematisch *De beperking is van dien aard dat veilig praktisch werken niet mogelijk is. *Er is sprake van combinatie met een andere lichamelijke handicap dan wel met een psychiatrische handicap, waardoor strijdigheid ontstaat met de hierboven genoemde indicaties
Leerlingen met structureel psychosomatische klachten	
Basisondersteuning	Ja Specifieke indicatoren ja Beschrijving aanbod

	<p>De leerling is minimaal 50 % van de lestijd in staat om op school aan het onderwijs deel te nemen.</p> <p>De leerling;</p> <ul style="list-style-type: none"> *functioneert voldoende zelfstandig en is niet afhankelijk van verpleegkundige zorg/hulp door medewerkers van de school en / of faciliteiten die binnen de school praktisch niet te realiseren zijn. *functioneert voldoende passend, met of zonder hulpmiddelen *functioneert zelfstandig binnen groepsverband *Is voldoende weerbaar *Is voldoende leerbaar, d.w.z. het niveau van capaciteiten en leervorderingen maakt plaatsing binnen het Praktijkonderwijs mogelijk * leerling dient te beschikken over een TLV Pro
Extra ondersteuning school	<p>Ja</p> <p>Specifieke indicatoren nee</p> <p>Beschrijving aanbod</p> <p>In samenwerking met leerling en ouders / verzorgers zullen de zorg coördinator, mentor en het docententeam afstemmen wat de betreffende leerling nodig heeft en dit binnen praktische en organisatorische grenzen bieden. Hierbij is het mogelijk dat we externe hulp vanuit het samenwerkingsverband, OZL, SO Fryslan of een andere relevante, betrokken partij nodig hebben om de leerling en de school te ondersteunen en begeleiden bij het maken van passende keuzes in de begeleiding en het inzetten van hulpmiddelen. Dit alles met als doel dat de leerling zo optimaal mogelijk van het onderwijsaanbod kan profiteren en zich ontwikkelt naar een realistische uitstroom</p>
Onze grenzen	<p>Specifieke grenzen</p> <ul style="list-style-type: none"> *Er is sprake van een mate van kwetsbaarheid die het functioneren in groepsverband eigenlijk niet mogelijk maakt *Er is sprake van een continue begeleidingsbehoefte *Het omgaan met wisseling van docent, vak en ruimte is problematisch *De beperking is van dien aard dat veilig praktisch werken niet mogelijk is. *Er is sprake van combinatie met een andere lichamelijke handicap dan wel met een psychiatrische handicap, waardoor strijdigheid ontstaat met de hierboven genoemde indicaties
Leerlingen met internaliserende problematiek	
Basisondersteuning	<p>Ja</p> <p>Specifieke indicatoren ja</p> <p>Beschrijving aanbod</p> <p>De leerling;</p> <ul style="list-style-type: none"> *functioneert voldoende zelfstandig en is niet afhankelijk van verpleegkundige zorg/hulp door medewerkers van de school en / of

	<p>faciliteiten die binnen de school praktisch niet te realiseren zijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> *functioneert voldoende passend, met of zonder hulpmiddelen *functioneert zelfstandig binnen groepsverband *Is voldoende weerbaar *Is voldoende leerbaar, d.w.z. het niveau van capaciteiten en leervorderingen maakt plaatsing binnen het Praktijkonderwijs mogelijk * leerling dient te beschikken over een TLV Pro
Extra ondersteuning school	<p>Ja</p> <p>Specifieke indicatoren nee</p> <p>Beschrijving aanbod</p> <p>In samenwerking met leerling en ouders / verzorgers zullen de zorg coördinator, mentor en het docententeam afstemmen wat de betreffende leerling nodig heeft en dit binnen praktische en organisatorische grenzen bieden. Hierbij is het mogelijk dat we externe hulp vanuit het samenwerkingsverband en eventueel betrokken hulpverlening, nodig hebben om de leerling en de school te ondersteunen en begeleiden bij het maken van passende keuzes in de begeleiding en het inzetten van hulpmiddelen. Dit alles met als doel dat de leerling zo optimaal mogelijk van het onderwijsaanbod kan profiteren en zich ontwikkelt naar een realistische uitstroom</p>
Onze grenzen	<p>Specifieke grenzen</p> <ul style="list-style-type: none"> *Er is sprake van een mate van kwetsbaarheid die het functioneren in groepsverband eigenlijk niet mogelijk maakt *Er is sprake van een continue begeleidingsbehoefte *Het omgaan met wisseling van docent, vak en ruimte is problematisch *De beperking is van dien aard dat veilig praktisch werken niet mogelijk is. *Er is sprake van combinatie met een andere lichamelijke handicap dan wel met een psychiatrische handicap, waardoor strijdigheid ontstaat met de hierboven genoemde indicaties
Leerlingen met externaliserende problematiek	
Basisondersteuning	<p>Ja</p> <p>Specifieke indicatoren ja</p> <p>Beschrijving aanbod</p> <p>Er is een positief, door een deskundige onderbouwd advies, vanuit de school van herkomst waaruit een reële verwachting blijkt dat de leerling binnen onze school van het onderwijsaanbod kan profiteren.</p> <p>De leerling;</p> <ul style="list-style-type: none"> *functioneert voldoende zelfstandig en is niet afhankelijk van verpleegkundige zorg/hulp door medewerkers van de school en / of faciliteiten die binnen de school praktisch niet te realiseren zijn. *functioneert voldoende passend, met of zonder hulpmiddelen *functioneert zelfstandig binnen groepsverband *Is voldoende weerbaar

	<p>*Is voldoende leerbaar, d.w.z. het niveau van capaciteiten en leervorderingen maakt plaatsing binnen het Praktijkonderwijs mogelijk</p> <p>* leerling dient te beschikken over een TLV Pro</p>
Extra ondersteuning school	<p>Ja</p> <p>Specifieke indicatoren /nee</p> <p>Beschrijving aanbod</p> <p>In samenwerking met leerling en ouders / verzorgers zullen de zorg coördinator, mentor en het docententeam afstemmen wat de betreffende leerling nodig heeft en dit binnen praktische en organisatorische grenzen bieden. Hierbij is het mogelijk dat we externe hulp vanuit het samenwerkingsverband en eventueel betrokken hulpverlening, nodig hebben om de leerling en de school te ondersteunen en begeleiden bij het maken van passende keuzes in de begeleiding en het inzetten van hulpmiddelen. Dit alles met als doel dat de leerling zo optimaal mogelijk van het onderwijsaanbod kan profiteren en zich ontwikkelt naar een realistische uitstroom</p>
Onze grenzen	<p>Specifieke grenzen</p> <p>De sociale-en fysieke veiligheid van leerlingen, medewerkers en de leerling zelf is als gevolg van de problematiek van de leerling in gevaar of het risico is groot.</p> <p>*Er is sprake van een mate van kwetsbaarheid die het functioneren in groepsverband eigenlijk niet mogelijk maakt</p> <p>*Er is sprake van een continue begeleidingsbehoefte</p> <p>*Het omgaan met wisseling van docent, vak en ruimte is problematisch</p> <p>*De beperking is van dien aard dat veilig praktisch werken niet mogelijk is.</p> <p>*Er is sprake van combinatie met een andere lichamelijke handicap dan wel met een psychiatrische handicap, waardoor strijdigheid ontstaat met de hierboven genoemde indicaties</p>
Leerlingen met verslavingsproblematiek	
Basisondersteuning	<p>nee</p> <p>Specifieke indicatoren ja</p> <p>Beschrijving aanbod</p> <p>Game verslaving. Geen alcohol en of drugs!</p> <p>Bij gameverslaving in overleg en op voorwaarde van actieve hulpverlening en positief deskundig advies.</p>
Extra ondersteuning school	<p>nee</p> <p>Specifieke indicatoren jnee</p> <p>Beschrijving aanbod</p> <p>De leerling met game verslaving zou in overleg geplaatst kunnen worden. School is bereid mee te werken in de vorm van gelegenheid bieden om behandeling naast het schooltraject te laten plaatsvinden.</p>
Onze grenzen	<p>Specifieke grenzen</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - De leerling profiteert in het geheel niet van het onderwijsaanbod als gevolg van de problematiek. - Er is geen sprake van gerichte hulpverlening - Hulpverlening blijkt geen effect te hebben. *Er is sprake van een mate van kwetsbaarheid die het functioneren in groepsverband eigenlijk niet mogelijk maakt - *Er is sprake van een continue begeleidingsbehoefte - *Het omgaan met wisseling van docent, vak en ruimte is problematisch - *De beperking is van dien aard dat veilig praktisch werken niet mogelijk is. - *Er is sprake van combinatie met een andere lichamelijke handicap dan wel met een psychiatrische handicap, waardoor strijdigheid ontstaat met de hierboven genoemde indicaties
--	--

Ontwikkelpunten / ambities	Onze ambitie is om in de toekomst nog meer maatwerk te kunnen leveren zodat we nog beter kunnen aansluiten bij de diversiteit aan onderwijs en ondersteuningsbehoeftes van onze leerlingen.
-----------------------------------	---

Lijst van afkortingen:

- **GGD** Gemeentelijke Gezondheidsdienst
- **GGZ** Geestelijke gezondheidszorg
- **LZ** Langdurig ziek
- **MBO** Middelbaar beroepsonderwijs
- **OPDC** Orthopedagogisch didactisch centrum
- **OPP** Ontwikkelingsperspectief plan
- **OZL** Onderwijs voor zieke leerlingen
- **PO** Primair onderwijs
- **REC** Regionaal expertise centrum
- **SO** Speciaal onderwijs
- **SOVA** Sociale vaardigheid
- **SWV** Samenwerkingsverband
- **VMBO** Voorbereidend middelbaar onderwijs
- **VO** Voortgezet onderwijs
- **VSO** Voortgezet speciaal onderwijs
- **ZML** Zeer moeilijk lerend